

7. En 17-aarig aandssvage Mand er anbragt i kontrolleret Pleje i Hjemmet. Han er født udenfor Ægteskab, Moderen er senere blevet gift med en anden Mand. Den aandssvage er saa stærkt lammet, at han næsten ikke er i Stand til at røre et Lem. Han kan ikke tale og har minimal Forstand. Med stor Betænkelighed indvilliger Anstalten i Hjemmepleje, Sogneraadet anbefaler Anbringelsen. $\frac{1}{2}$ Aar efter aflægges Inspektionsbesøg paa en ret hed Dag. Man træffer Moderen sovende paa en Madras i Haven, hun ligger selv langt inde i Skyggen, medens den aandssvage er anbragt saaledes, at Solen skinner ham lige i Ansigtet. Hans Seng har kun en meget tynd Madras og elendigt Sengetøj. Hjemmet er fattigt og uordentligt. Det er den almindelige Mening paa Egnen, at den aandssvage faar daarlig Pasning. Anstalten meddeler derfor Kommunen, at den aandssvage kan modtages straks paa selve Anstalten. Kommunen svarer, at Moderen vil beholde Drengen i Hjemmet, og spørger, hvad den da skal gøre. Man svarer med at inddrage al Understøttelse og tilraader Kommunen at forelægge Overøvrigheden Sagen til endelig Afgørelse. Herpaa er endnu ikke indløbet Svar.

Ikke alle aandssvage, der trænger til Forsorg, kommer under Aandssvageforsorg. Dels erkendes de ikke som aandssvage, dels spiller økonomiske Forhold ind, idet Kommunerne anser det for billigere at anbringe dem paa Fattiggaarden*), hvor man kan udnytte resterende Arbejdsevne. Disse aandssvage anbringes dels under Værgeraadsforsorg, dels under Fattigforsorg.

Det kan ikke undre, at mange aandssvage først kommer under Værgeraadsforsorg, thi dels er samtidig ofte en eller begge Forældre defekte og mangler ganske Evnen til at opdrage deres Børn, hvorved Forholdene bliver saa graverende, at Børnene maa fjernes (Værgeraadsløvens § 16, 1. b.), dels har den aandssvage tillige defekt Karakter og udviser slet Opførsel (Værgeraadsløvens § 16, 1. a.). Desværre kommer hertil Værgeraadens Ulyst til at erkende et Barn som aandssvagt. Jeg skal anføre et Eksempel, der viser, at ændrede Regler er nødvendige:

8. En »godlidende, daarligt begavet, letsindig« Kvinde har med 4 forskellige Fædre 4 Børn. Hun har Ophold paa Fattiggaarden, men forsvinder af og til paa længere Eskapader, medtagende de to Børn, der er paa Fattiggaarden. Det ene Barn er en aandssvage 8 Aars Pige. Faderen er omvandrende Skærsliber. Da hun kommer i Skole, opdages det, at hun er aandssvage, og at hendes Intelligens kun er som et 4 Aars Barns. Herværende Anstalt forespørges, om den kan modtage Pigen. Der svares omgaaende, at hun kan modtages, naar Betalingsforholdet er i Orden. Efter $\frac{1}{2}$ Aars Tavshed forespørges, om hun stadig ønskes anbragt paa Anstalten. Herpaa indløber Svar: »Det paagældende Barn er anbragt i Børnehjem, og Sagen dermed bragt i Orden«. Saa lidt Forstaaelse har man af Nødvendigheden af at bibringe dette Barn Særundervisning, at man mener Sagen er i skøn Orden. Jeg indberettede Tilfældet for Overværgeraadet, der tilskriver det paagældende Værgeraad, at Barnet ikke kan forblive paa Børnehjem, at Udgifterne ved Pigens Anbringelse ikke kan afholdes efter Værgeraadsløven. Barnet overgaar vel derefter til Fattigforsorg, men om det af den Grund kommer paa Anstalt, er vel tvivlsomt. Som en tvivlsom Udvej er da tilbage at indberette Sagen for Overøvrigheden og mulig bede den tage den, efter ovenstaaende Beskrivelse, aandssvage Moder med, saa hun ikke fortsætter sine frugtbare Eskapader.

At det er et ret stort Antal aandssvage, der passerer Værgeraadsforsorgen, viser mine Opgørelser over 225 Livøelever, af dem var 81 eller $\frac{1}{3}$ kommet fra Værgeraadshjem eller var tidligere Værgeraadselever. Af 155 uægtefødte aandssvage paa Brejninganstalten

*) Socialt Tidsskrift 1927, Wildenskov: Dansk Aandssvageforsorg i Fremgang eller Tilbagegang?